

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет філології та журналістики
Кафедра української літератури

ТВОРЧИЙ ФЕНОМЕН ЛЕСІ УКРАЇНКИ

СИЛАБУС

нормативної навчальної дисципліни
підготовки бакалавра
денної форми навчання

галузей знань: 01 «Освіта/Педагогіка», 03 «Гуманітарні науки».

спеціальностей: 014 «Середня освіта. Мова і література (англійська)»,
014 «Середня освіта. Мова і література (німецька)», 035 «Філологія».

освітньо-професійних програм: «Середня освіта. Англійська мова»,
«Середня освіта. Німецька мова», «Мова і література (англійська).
Переклад», «Мова і література (німецька). Переклад», «Прикладна
лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика», «Мова і література
(французька). Переклад».

Луцьк – 2021

Силабус навчальної дисципліни «Творчий феномен Лесі Українки» для студентів спеціальностей: 014 «Середня освіта. Мова і література (англійська)», 014 «Середня освіта. Мова і література (німецька)», 035 «Філологія»; 8 вересня 2021 року. 10 с.

Розробник:

Радько А. В., кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри української літератури.

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри української літератури, протокол № 2 від 8 вересня 2021 року.

Силабус перезатверджено на засіданні кафедри української літератури, протокол № 1 від 30 серпня 2022 року.

Завідувач кафедри

доц. Яручик В. П.

І. Опис навчальної дисципліни

ТВОРЧИЙ ФЕНОМЕН ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	<u>галузей знань:</u> 01 «Освіта/Педагогіка», 03 «Гуманітарні науки». <u>спеціальностей:</u> 014 «Середня освіта. Мова і література (англійська)», 014 «Середня освіта. Мова і література (німецька)», 035 «Філологія» <u>ОПП:</u> «Середня освіта. Англійська мова», «Середня освіта. Німецька мова», «Мова і література (англійська). Переклад», «Мова і література (німецька). Переклад», «Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика», «Мова і література (французька).	Обов'язкова
Кількість годин/кредитів 60/2		Рік навчання 1
		Семестр 1-ий
		Лекції 18 год.
		Практичні (семінарські) 0 год. Лабораторні 0 год. Індивідуальні 0 год.
		Самостійна робота 38 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Консультації 4 год.
	Форма контролю: залік	
Мова навчання: українська		

ІІ. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові Радько Антоніна Володимирівна

Науковий ступінь кандидат філологічних наук

Вчене звання –

Посада старший викладач

Контактна інформація тел.: 0506469974; ел. пошта: antonina5@ukr.net

Дні занять <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу.

Леся Українка (Лариса Петрівна Косач-Квітка) – виняткова, незвичайна постать української нації. Життєвий і творчий шлях письменниці репрезентує її високоосвідченість, інтелігентність, європейськість. Кожен геній потребує «не звеличення, а розуміння його джерел і святинь». Волинський національний університет імені Лесі Українки не лише носить ім'я своєї землячки, а також навчає, формує і виховує студентів на досвіді та творчості Лесі Українки, літературної династії Драгоманових-Косачів.

Курс «Творчий феномен Лесі Українки» передбачає вивчення життєвої та творчої біографії письменниці, креативного та інтелектуального потенціалу роду Драгоманових-Косачів, увиразнення громадсько-політичного та літературно-мистецького оточення (з урахуванням нових наукових і архівних матеріалів), естетичний та суспільно-історичний контексти творчості. Водночас акумулює реалізацію основних цілей забезпечення якості вищої освіти: бути критичним та самокритичним, відповідальним, доброчесним, незалежним, вимогливим, уміти зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області та ін.

2. Мета і завдання навчальної дисципліни.

Мета курсу – представити життєтворчість Лесі Українки в історичному, культурологічному, суспільному, психологічному контекстах; через пізнання досвіду й успішної самореалізації Лариси Косач-Квітки (людини, мислительки, громадської діячки) спонукати студентів до саморозвитку й успішної самореалізації.

3. Основними завданнями вивчення дисципліни є:

—простежити становлення естетичних, культурно-мистецьких, громадсько-політичних поглядів Лесі Українки в контексті епохи;

—з'ясувати мотиваційну роль родини Драгоманових-Косачів у формуванні естетичних поглядів письменниці;

- проаналізувати творчі взаємини Лесі Українки із сучасниками;
- осмислити особистісний і творчий феномен письменниці на матеріалі її художніх текстів, епістолярію, критично-публіцистичної спадщини та мемуаристики про неї;
- спонукати до критичного мислення, уміння узагальнювати й синтезувати факти з творчої біографії Лесі Українки і подій національного та інтернаціонального масштабів.
- актуалізувати важливість творчої спадщини письменниці на сучасному етапі розбудови української нації та держави.

4. Результати навчання (компетентності).

Мета й завдання вивчення курсу реалізується через формування таких компетентностей:

Інтегральна компетентність

– Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в мовно-літературній освітній галузі, що передбачає планування та здійснення освітнього процесу із застосуванням теорій і методів освітніх наук, характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в закладах загальної середньої освіти (базова школа); професійний саморозвиток.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою (усно та письмово) на професійному рівні.

ЗК 3. Здатність діяти як відповідальний громадянин, зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства.

ЗК 4. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо; взаємодіяти з іншими в різних соціальних ситуаціях, бути толерантним щодо осіб різних національностей.

ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно, здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 6. Здатність діяти відповідно до етичних норм і принципів, норм суспільної моралі; відповідно до професійної етики; дотримуватися правил академічної доброчесності.

ЗК 7. Здатність учитися, здобувати знання, застосовувати їх у практичних ситуаціях; здатність до абстрактного мислення, аналізу й синтезу.

ЗК 9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; до використання інформаційно-цифрових технологій у професійній діяльності.

ЗК 10. Здатність застосовувати знання, уміння з питань культури здоров'я та здорового способу життя.

5. Структура навчальної дисципліни.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лек.	Лабор.	Сам.роб.	Конс.
Змістовий модуль 1.					
Етапи життєвого та творчого шляху Лариси Петрівни Косач-Квітки – Лесі Українки					
Тема 1. Леся Українка: віхи життя і творчості.	13	4		8	1
Тема 2. Літературне сузір'я Косачівської родини.	11	2		8	1
Тема 3. Волинь у життєвій і творчій долі Косачів.	9	2		7	
Разом за модулем 1	33	8		23	2
Змістовий модуль 2.					
Творчість Лесі Українки (модерне спрямування творчості, місце Лесі Українки у світовій культурній спадщині, багатожанровість творчості – поезія, проза, драматургія, літературна критика, публіцистика, переклади, епістолярій).					
Тема 3. Тематичне і жанрове розмаїття творчості Лесі Українки.	9	4		5	
Тема 4. Новаторство драматургії.	8	2		5	1
Тема 5. Леся Українка - сучасна і актуальна. Місце письменниці у світовій культурній спадщині.	10	4		5	1
Разом за модулем 2	27	10		15	2
Усього годин	60	18		38	4

6. Завдання для самостійного опрацювання.

	Тема	Кількість годин 38
1	1. Ознайомитися з працею О. Косач-Кривинюк «Леся Українка. Хронологія життя і творчості». Луцьк, 2010.	4
2	1. Ознайомитися з працею Денисюка І., Скрипки Т. Дворянське гніздо Косачів. Львів, 1999. 2. Прочитати художні тексти: збірка «На крилах пісень» Лесі Українки (на вибір).	5
3	1. Ознайомитися з книгами: Скрипка Т. Спогади про Лесю Українку. Т. 1. (Київ – Нью-Йорк, 2016), Т. 2. (Нью-Йорк-Львів, 2021). 2. Прочитати художні тексти: збірка «Думи і мрії» Лесі Українки, збірка «Відгуки» (на вибір).	4
4	1. Ознайомитися з дослідженнями: Т. Скрипки: Лариса Косач-Квітка (Леся Українка). Бібліографічні матеріали. Спогади. Іконографія. Т. 1. (Нью-Йорк– Київ, 2005); Т. 2. (Нью-Йорк– Київ, 2015). Лариса Косач-Квітка (Леся Українка). Бібліографічні матеріали. Спогади. Іконографія. Т. 2. Нью-Йорк–Київ, 2015. 2. Ознайомлення з фольклорними записами Лесі Українки і Климента Квітки (на вибір)	5
5	1. Прочитати дослідження О. Забужко “Notredamed’Ukraine: Українка в конфлікті міфології”. Київ, 2007.(на вибір). 2. Прочитати драматичну поему «Одержима» Лесі Українки	5
6	Прочитати драматичну поему «Бояриня» Лесі Українки	4
7	Прочитати оповідання: «Приязнь (З життя волинського Полісся)», «Школа», «Одинак» Лесі Українки	4
8	Ознайомитися з книгою Мірошніченко Л. «Леся Українка. Життя і тексти», Київ, 2011. Прочитати драматичну поему «На полі крові» Лесі Українки	4
9	Ознайомитися з інтерактивною картою подорожей Лесі Українки https://lesya-ukrainka.localhistory.org.ua/?fbclid=IwAR34297QUROhuDXrIUvZEPu8bIKwEAI2paCatdIPp4SF2UNVs6UdYMP6oY0 Прочитати поезії «Дим», «Сон», «Весна в Єгипті», «Подорож до моря» та ін.	3
	Всього годин	38

IV. Політика оцінювання

Відвідування занять є обов'язковим. У разі відсутності через хворобу надати відповідну довідку. Пропущені заняття відпрацьовувати під час консультацій. Відвідування лекцій можливе на вибірковій основі (наприклад, за програмою вільного відвідування). Здобувач повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь у навчальному процесі.

Академічна доброчесність. Вимоги до академічної доброчесності визначаються «Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників ВНУ ім. Лесі Українки», що розміщуються на сайті університету за посиланням:

<https://ra.eenu.edu.ua/wpcontent/uploads/2018/11/Polozhennya-Antyplagiat.pdf>

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених навчальним планом, розкладом занять та розкладом заліково-екзаменаційного процесу.

Розподіл балів за формою контролю

									Модульний контроль (мах = 100 балів)
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2				Тести
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	100

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

V. Підсумковий контроль

Форма контролю - залік (комп'ютерне тестування).

VI. Питання до заліку.

Повний перелік тестових завдань до заліку за посиланням:

http://cit.eenu.edu.ua/?page_id=185 (Бази тестових завдань)

<http://cit.eenu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/TEST18-006.pdf>

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Зібрання творів Лесі Українки у 14 томах. <https://book-institute.org.ua/uk/activity/zibrannya-tvoriv-lesi-ukra-nki-u-14-i-tomah>

1. Агеєва В. Поетеса зламу століть. Творчість Лесі Українки в постмодерній інтерпретації. Київ : Либідь, 1999. С. 6 –20; 217 – 234.
2. Бетко І. Біблія як джерело ідей у творчості Лесі Українки (Проблемний огляд) // Слово і Час. 1991. № 3. С. 28 – 36.
3. Денисюк І. Драгоманови – Косачі в інтелектуальному житті України (питання династичного вивчення діячів культури. Літературознавчі та фольклористичні праці: у 3 т., 4 кн. Львів : [Львівський національний університет ім. І. Франка], 2005. Кн. 1. С. 165 – 167.
4. Денисюк І., Скрипка Т. Дворянське гніздо Косачів. Львів: Академічний експрес, 1999. 280 с. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.t-skrypka.name/LUkrainka/Gnizdo/Photos.html>
5. Дибя А. «Українська Плеяда – найкраща, найталановитіша дитина Старої (Київської) громади» *Леся Українка і сучасність*. Зб. наук. праць. Т.4. Кн. 1. Луцьк : РВВ «Вежа», 2007. С. 295 – 320.
6. Донцов Д. Мати Лесі Українки (Олена Пчілка). Дві літератури нашої доби. Львів: Просвіта, 1991. С. 154 – 175.
7. Дзюба І. У світі думки Лесі Українки. Луцьк: РВВ «Вежа», 2006. 40 с.
8. Жарких М. Енциклопедія життя та творчості Лесі Українки. Електронний ресурс. Режим доступу : <https://www.l-ukrainka.name/>
9. Жулинський М. Традиція національного і європейського розвитку кінця ХІХ – початку ХХ століття та ідейно-естетичні пошуки української літератури 20-х років. Заявити про себе культурою. Київ: Генеза, 2001. С. 201–217.
10. Забужко О. Notre Dame D’Ukraine : Українка в конфлікті міфологій. Київ: Факт, 2007. С. 291 – 342.
11. Косач-Кривинюк О. Леся Українка. Хронологія життя і творчості. Нью-Йорк, 1970. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.l-ukrainka.name/uk/Studies/Kryvynjuk.html>
12. Костенко Л. Геній в умовах заблокованої культури : [Леся Українка]. *Дивослово*. 2001. № 2. С. 2 – 7
13. Крук О. Вплив М. Драгоманова на формування суспільно-політичних поглядів поетеси. *Дивослово*. 1996. № 2. С. 3 – 8
14. Кузьминець Ю. Історичні погляди Лесі Українки. Пам’ять століть. *Дивослово*. 1999. № 3. С. 137 – 148.
15. Мірошніченко Л. Леся Українка. Життя і тексти. Київ: Смолоскип. 2011. 246 с. Режим доступу: https://chtyvo.org.ua/authors/Miroshnychenko_Larysa/Lesia_Ukrainka_Zhyttia_i_teksty/
16. Моклиця М. Естетика Лесі Українки (контекст європейського модернізму). Луцьк, 2001. С. 8 – 96; 188 – 211.

17. Романов С. «Стародавня історія східних народів» і поезія Лесі Українки на єгипетські теми. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.l-ukrainka.name/uk/Studies/EgyptPoetry.html>
18. Романов С. «Голос однієї російської ув'язненої» (драматична поема Лесі Українки «Бояриня»). Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.l-ukrainka.name/uk/Studies/PrisonersLetter.htm>
19. Савчук В. Погляди Лесі Українки на проблему “недержавного чоловіка” (на матеріалі листів письменниці до М.Кривинюка та Ф. Волховського). *Леся Українка і сучасність*. Т. IV, Кн. 1. Луцьк, 2007. С. 257 – 265.
20. Сверстюк Є. Міт Лесі Українки. Луцьк : РВВ «Вежа», 2008. 33 с.
21. Скрипка Т. Рід Драгоманових-Косачів: долі й архіви: Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.t-skrypka.name/uk/KosachFamily/FatesArchives.html>
22. Скрипка Т. Волинські образки. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.t-skrypka.name/KosachFamily/VolynObrazky.html>
23. Скрипка Т. Родові садиби Драгоманових-Косачів як культурно-історичний феномен. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.t-skrypka.name/KosachFamily/RodoviSadyby/Kolodjzhne.html>
24. Скрипка Т. Останні три місяці у житті Лесі Українки. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.t-skrypka.name/LUkraine/Last3Month.html>
25. Скрипка Т. Лариса Петрівна Косач-Квітка (Леся Українка). Біографічні матеріали. Спогади. Іконографія. Київ: Темпора, 2015. 536 с.
26. Скрипка Т. Спогади про Лесю Українку. Т. 1. Київ – Нью-Йорк: Темпора, 2016. 368 с.
27. Скрипка Т. Спогади про Лесю Українку. Т. 2. Львів: Видавництво «Астролябія», 2021, 512 с.
28. Стасюк Г. Літературна династія як наукова проблема (феномен роду Драгоманових-Косачів): монографія. Івано-Франківськ, 2021. 228 с.
29. Сташенко Н. До історії публікації та критичних оцінок перших поетичних збірок Лесі Українки. *Леся Українка і сучасність*. Т. 6. Луцьк, 2010. С. 76 – 86.
30. Сташенко Н. З пам'яті літ : Леся Українка в оцінці і спогадах сучасників. *Науковий вісник ВДУ*. 1999. Ч. 15. С. 71– 74.